

Nytida VIP AB

Org.nr. 556496-9367

Beslut för gymnasiesärskola

efter tillsyn av Haga VIP Gymnasiesärskola i Solna kommun

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen avslutar tillsynen av Haga VIP Gymnasiesärskola.

Ärendet

Skolinspektionen inledde under våren 2020 en riktad tillsyn av Haga VIP gymnasiesärskola med anledning av inkomna uppgifter om missförhållanden på skolan. Av uppgifterna framgick bland annat att det råder personalbrist på skolan och att det leder till att elever inte får den undervisning de har rätt till, att elever inte utvecklas kunskapsmässigt, att otrygga situationer regelbundet uppstår och att kränkningar i form av fysiskt våld ofta förekommer. Det framgick därtill att skolan inte har ändamålsenliga lokaler. Under våren och hösten 2021 har det inkommit fler uppgifter till Skolinspektionen om missförhållanden på skolan.

Skolinspektionens tillsyn har omfattat områdena undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, bedömning och utvärdering av elevers kunskaper, trygghet och studiero, arbetet mot kränkande behandling, lärarlegitimation och behörighet, ändamålsenliga lokaler, tillgång till personal med specialpedagogisk kompetens inom elevhälsan samt elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Nytida VIP AB som är huvudman för Haga VIP gymnasiesärskola, har yttrat sig i ärendet den 12 mars 2020, 26 februari, 26 mars, 31 augusti 2021 och den 12 januari 2022. Skolinspektionen genomförde digitala intervjuer med vårdnadshavare, stödpedagoger, elevassistenter, lärare, elevhälsan och rektorn den 26 och 27 januari 2021. Den 28 januari 2021 genomförde Skolinspektionen ett oanmält fysiskt besök på skolan under vilket observationer av lektioner och skolans lokaler genomfördes.

Motivering till beslut

Undervisning och lärande

Skolinspektionen bedömer att det av utredningen inte har framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav vad gäller undervisning och lärande.

Av skollagen framgår att utbildningen i skolan syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Vidare framgår att det i utbildningen ska tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen (1 kap. 4 § skollagen (2010:800)). Vidare framgår av skollagen att alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser (3 kap. 2 § skollagen).

Av inkomna uppgifter till Skolinspektionen under våren 2020 framgår bland annat att det föreligger sådan stor personalbrist på skolan att elever inte får den undervisning de har rätt till och därför inte utvecklas kunskapsmässigt. Vidare framgår av uppgifterna att skolan vid Skolinspektionens tidigare tillsynsbesök har kallat in personal som normalt sett inte arbetar på skolan för att dölja den personalbrist som faktiskt föreligger.

Flera vårdnadshavare uttrycker i intervjuer att undervisningen som eleverna får inte är tillräcklig för att eleverna ska utvecklas kunskapsmässigt. Vårdnadshavarna uttrycker också i intervjuerna att det har skett en betydlig förbättring i det hänseendet och att det finns en pedagogisk plan som följs på skolan. Av intervjuer med lärare, elevassistenter, stödpedagoger och rektorn framgår att samtliga elever på skolan uppnår kunskapskraven, att elevers kunskapsutveckling kontinuerligt följs upp och att det inte föreligger någon risk för att en elev inte skulle uppnå kunskapskraven. Lärare, elevassistenter, stödpedagoger och rektorn uppger att personalbristen på skolan inte är så omfattande att det påverkar undervisningen eller elevernas utveckling mot kunskapsmålen. Vid Skolinspektionens besök på skolan, som genomfördes utan att huvudmannen fick kännedom om besöket i förväg, observerades inte någon synlig brist på undervisande personal. Skolinspektionens utredning visar sammantaget att eleverna på skolan får den ledning och stimulans i sitt lärande som de behöver för att de ska kunna utvecklas kunskapsmässigt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det av utredningen inte har framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav vad gäller extra anpassningar och särskilt stöd.

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen). Vidare framgår av läroplanen för gymnasiesärskolan att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsan utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar, särskilt stöd och andra stödåtgärder som de behöver (Lgys 13, 2.6 rektorns ansvar).

Av inkomna uppgifter till Skolinspektionen framgår att elever inte får det särskilda stöd och de stödåtgärder de behöver med anledning av personalbrist på skolan. Enligt de inkomna uppgifterna är personalbristen så omfattande på skolan att elever som har konstaterats behöva två resurspersoner som stöd i sin undervisning knappt får stöd av en personal per dag. Den personal som finns på plats uppges inte kunna bemöta elevernas behov på grund av tidsbrist.

Av huvudmannens yttrande den 12 mars 2020 framgår att skolan i grunden har en hög personaltäthet men att bortfall av personal förekommer på grund av hög sjukfrånvaro. Enligt huvudmannen är rutiner och planering vad gäller elevernas undervisning och stödåtgärder så pass tydliga att elever ska kunna få det stöd de har behov av trots att det emellanåt råder brist på personal. Huvudmannen uppger i yttrandet att om så inte har skett har det bland annat berott på att personal inte alltid följer de rutiner och den struktur som är etablerad för respektive elev. Av de intervjuer som genomfördes i januari 2021 med vårdnadshavare, elevassistenter, stödpedagoger och lärare framgår

att det historiskt sett har funnits stor personalbrist som har påverkat omfattningen av stöd som eleverna har fått. Samtidigt ger respondentgrupperna vid Skolinspektionens intervjuer en samstämmig bild av att situationen är betydligt bättre i dagsläget, att en sådan situation inte föreligger i samma utsträckning och att elever får det stöd i den omfattning de behöver. Under Skolinspektionens besök på skolan observerades att det fanns ungefär lika många elevassistenter och stödpedagoger som elever i varje klass och att en personal arbetade enskilt med varje elev. Skolinspektionens utredning visar sammantaget att det inte finns en sådan brist på personal på skolan så att elever inte får sina stödbehov tillgodosedda.

Bedömning och utvärdering av elevers kunskaper

Skolinspektionen bedömer att det av utredningen inte har framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav vad gäller bedömning och utvärdering av elevers kunskaper.

Av läroplanen för gymnasiesärskolan (Lgys 13, 2.5 Bedömning och betyg) framgår bland annat att läraren i gymnasiesärskolan utifrån de nationella kunskapskrav och kravnivåer som finns för respektive kurs och ämnesområde allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskaper.

Skolinspektionen genomförde ett besök på Haga VIP gymnasiesärskola den 28 januari 2021 under vilket det framkom att det är stödpedagogerna på skolan som ansvarar för att bedöma och utvärdera elevernas arbete mot kunskapsmålen. Av intervjuer har det framgått att det är en stödpedagog som har det pedagogiska ansvaret för varje klass, medan den enda läraren på skolan har det övergripande ansvaret för alla klasser i skolan. Mot denna bakgrund begärde Skolinspektionen huvudmannen att redogöra för hur bedömningar för elevers mål- och kunskapsuppfyllelse görs på skolan samt vilken personalkategori som ansvarar för att göra bedömningarna.

Av uppgifter i huvudmannens yttrande den 26 februari 2021 framgår att det är läraren på skolan som har det övergripande ansvaret för bedömningen av elevernas kunskapsutveckling. Huvudmannen har i sitt yttrande beskrivit processen för hur bedömningar görs på skolan. Bland annat uppger huvudmannen att det är läraren som har det yttersta ansvaret för att göra bedömningarna, och att detta sker i dialog med stödpedagoger, elevassistenter och rektor. Skolinspektionens utredning visar sammantaget att huvudmannen uppfyller författningarnas krav vad gäller bedömning och utvärdering av elevers kunskaper.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det av utredningen inte har framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav vad gäller trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen). Vidare framgår av skollagen att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. (6 kap. 7 § skollagen. En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om

att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Av inkomna uppgifter till Skolinspektionen framgår att tryggheten på skolan har varit bristfällig och att detta främst beror på personalbrist. Vissa elever på skolan beskrivs ha utåtagerande beteenden. Enligt uppgifter finns det inte tillräckligt med personal i verksamheten för att elever som riskerar att bli utåtagerande ska kunna tas omhand på det sätt de behöver, vilket leder till att otrygga situationer ofta uppstår. Av uppgifterna framgår att elever slår varandra och personalen dagligen. Personalen uppges inte kunna avhjälpa dessa situationer på grund av tidsbrist.

De flesta vårdnadshavare som har intervjuats beskriver att de upplever att elevernas skolmiljö är trygg och att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på skolarbetet. Även personalen på skolan och rektorn beskriver skolmiljön som trygg och upplever att studion är god. Enligt rektorn sker en systematisk kartläggning av elevers upplevelse av trygghet på skolan, bland annat genom enkätundersökningar och analyser av elevers beteenden. Stödpedagoger, elevassistenter, lärare och rektorn uppger i intervjuer att den otrygghet som beskrivits i de inkomna uppgifterna inte föreligger i dagsläget, och att skolan inte längre har ett underskott av personal i verksamheten. Rektorn, elevhälsan och stödpedagogerna beskriver vidare i intervjuer att skolan har tydliga rutiner för kränkande behandling och att de vidtar nödvändiga åtgärder för att kränkande behandling inte ska förekomma. Skolinspektionens utredning visar sammanfattningsvis att skolmiljön upplevs som trygg för eleverna och att den präglas av studiero.

Lärarlegitimation och behörighet

Skolinspektionen bedömer att det av utredningen inte har framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav vad gäller lärarlegitimation och behörighet.

Av 2 kap. 13 § förordning (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare framgår att en lärare är behörig att undervisa i grundsärskolans årskurs 7-9 om läraren har avlagt speciallärarexamen med specialisering mot utvecklingsstörning och grundlärarexamen med inriktning mot arbete i årskurs 4-6. Enligt 2 kap. 27 § samma förordning ställs samma krav för undervisning i gymnasiesärskolan.

Under hösten 2021 säkerställde huvudmannen att skolan har en lärare som är behörig att undervisa i gymnasiesärskolan, något som saknades vårterminen 2021. Skolinspektionens utredning under vårterminen 2021 visade att den enda undervisande läraren på skolan saknade behörighet att undervisa i gymnasiesärskolan. Undervisande lärare var förvisso legitimerad, men saknade speciallärarutbildning med specialisering mot utvecklingsstörning. Huvudmannen inkom med ett yttrande till Skolinspektionen den 31 augusti 2021, vari det framgår att huvudmannen har avhjälpit bristen genom att anställa en lärare med speciallärarkompetens.

Den 18 november 2021 mottog Skolinspektionen uppgifter om att den speciallärare som anställdes under höstterminen har sagt upp sig och avslutar sin anställning på skolan den 17 december 2021. I ett yttrande till Skolinspektionen den 12 januari 2022 uppger huvudmannen att en ny lärare har rekryterats till skolan. Den nya läraren blir klar med sin speciallärarutbildning den 14 januari 2022 och tillträder sin tjänst på Haga VIP gymnasiesärskola den 17 januari 2022. Skolinspektionen bedömer mot denna bakgrund att skolan nu har en lärare som är behörig att undervisa i gymnasiesärskolan.

Ändamålsenliga lokaler

Skolinspektionen bedömer att det av utredningen inte har framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav vad gäller ändamålsenliga lokaler för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Av 2 kap. 35 § skollagen framgår att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Av inkomna uppgifter till Skolinspektionen framkom att skolans lokaler var undermåliga och av intervjuer med elevers vårdnadshavare framgick att vissa lokaler i skolan inte är ändamålsenliga. Bland annat har vårdnadshavare i intervju uppgett att skolan inte har en ändamålsenlig idrottssal inrymd i lokalerna och att den idrottssal som skolan hyr utanför skolans egna lokaler aldrig används.

Lärare, stödpedagoger, elevassistenter och rektorn har i intervjuer uppgett att det inte föreligger några brister vad gäller skolans lokaler och ändamålsenligheten av dessa. Av intervjuerna har det vidare framkommit att skolan har tillgång till en egen mindre idrottssal i skolans lokaler och att en större idrottssal hyrs av Solna kommun. Vid Skolinspektionens besök i skolan har det observerats att skolan har lokaler som är ändamålsenliga för utbildningens syfte. Skolinspektionen har bland annat besökt skolans digitaliseringsrum, hemkunskapsrum, idrottssal och skapanderum. Skolinspektionen kunde vid besöket observera att skolan också hade ändamålsenlig utrustning inrymd i de olika lokalerna. Skolinspektionens utredning visar sammanfattningsvis att skolan har ändamålsenliga lokaler.

Elevhälsa

Skolinspektionen bedömer att det av utredningen inte har framkommit annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav vad gäller tillgång till personal med specialpedagogisk kompetens samt elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Av 2 kap. 25 § skollagen framgår att det för gymnasiesärskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Vidare framgår att det ska finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Skolinspektionens utredning under vårterminen 2021 visade att skolan saknade den specialpedagogiska kompetensen inom elevhälsan och att den psykosociala kompetensen inom elevhälsan inte deltog i det hälsofrämjande och förebyggande

arbetet. Av huvudmannens yttrande den 31 augusti 2021 framgår att huvudmannen har avhjälpt dessa brister genom att anställa personal med specialpedagogisk kompetens och säkerställa att den specialpedagogiska och psykosociala kompetensen deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Skolinspektionen mottog den 18 november 2021 uppgifter om att läraren med specialpedagogisk kompetens som anställdes under höstterminen 2021 har sagt upp sin anställning. Av huvudmannens yttrande den 12 januari 2022 framgår att huvudmannen har anställt en ny lärare med specialpedagogisk kompetens som tillträder sin tjänst på skolan den 17 januari 2022. Skolinspektionens bedömer sammanfattningsvis att huvudmannen har åtgärdat de brister som under vårterminen 2021 förelåg avseende tillgång till personal med specialpedagogisk kompetens samt elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Beslutet har fattats av Anna Bergqvist, enhetschef.

I den slutliga handläggningen har utredare Diana Inal (föredragande), utredare Charlotte Rudebeck, undervisningsråd Joakim Öberg och utredare Anna Bjurenstam deltagit.